

ΠΑΤΣΑΝΙΟΤ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ.

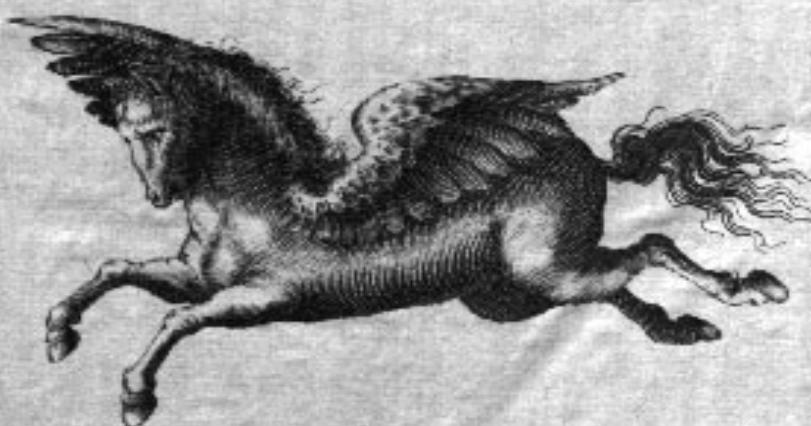
hoc est,

PAVSANIAE
GRAECIAE DESCRIPTIO
ACCVRATA,

qua Lector ceu manu per eam regionem
circumducitur:

CVM LATINA
ROMVLI AMASAEI
INTERPRETATIONE.

Accesserunt
GVL. XYLANDRI & FRID. SYLBVRGII
ANNOTATIONES,
ac
NOVAE NOTAE
IOACHIMI KVHNII.

LIPSIAE,
APVD THOMAM FRITSCH.

M. DC. XCVI.

LECTORI BENEVOLO

S. D.

IOACHIMVS KVHNIVS

P.P. Argentorati.

On erat committendum, ut te lateret, Benevole Lector,
qua occasione quo ve animo notulas quasdam in Pau-
saniam conscripsi. Annus scilicet quartus est &
quod excurrit, quum Lipsia mibi significatum fuit,
Pausaniam nova ueste indutum ibi proditum in-
publicum: symbolam darem, si quid in manuscriptis
domi lateret, quo melior illa posset fieri editio. Ego
vero tum temporis de Pausania plane securus, simili-
citer respondi, nibil harum rerum suppeterem: irent, & aliam querum-
concuterent. At illi nescio qua de causa contra nitiri, bortari, orare usque
adeo, donec animo scrupulum iniecerunt. Male enim metuebam, ne mibi
ignavia crimen tacitumque εἰπονεῖας convitium impingeretur, si labore
a studiis, in quibus versabar, non valde alienum perstinacius detrectarem.
Ex altera parte occurrebat, nimis calidum & arrogantie proximum esse,
ab omnibus imparatum novam gravemque suscipere provinciam. In hoc
cogitationum bivio herenti commodum literæ redduntur Lutetia, quibus
certior fio, in Regia Biblioteca extare quatuor MStos Codices chartaceos
Pausanie, & primum N. 2064. incipere bunc in modum: τὰς Ἡπείρου τὰς
Ἐλληνικὰς κατὰ νήσους τὰς Κυκλαδίας καὶ πέλλιγος τὸ Αιγαῖον &c. & finire
ita: εἰ τῷ δέλτῳ γεγραμμένου σατύρας δισχιλίου χριστοῦ Πέτρος ὁ ὑπερεις Αι-
γαίωντος αὐτοχείρια ἔγραψεν ἐτειχιλιοστὴ τετρακοσιοστὴ ἐνενικοστὴ ἐβδόμη πέντε,
ἐπὶ δέκα Μουνυχῶνος μηνὸς ἀπὸ τὰς χριστοῦ γεννήσεως ---- μεδιολανόι. Secun-
dum N. 3043 totidem numerare σατύρας, scriptum esse Anno Mundi 6999,
Christi 1491. Tertium N. 3042 in hoc tantum abire a prioribus, quod
σατύρας χιλίου babet. Quartum N. 2819 inscribi quidem Πίναξ Παυσα-
νίου. Παυσανίου Ἐλλάδος περιήγησι. Ἀττικā, Κορινθιā, Λακωνιā, Μεσσηνι-
ā, καὶ τὰ λοιπά ἐυρισκομένα Παυσανίου, sed sola tantum Ἀττικā continere.
Quæ quum ex Amici literis intellexissim, non mediocriter gavisus sum, nec
mihi temperare potui, quin statim periculum facerem, num quid præsidii
in tot Codicibus scriptis resideret. Propterea in chartam conieci loca que-
dam mendis lacunisque maioribus obsita, quam ut ingenio expleri corrigi-
re possent, & ad doctos libros exigenda transmisi Lutetiam. Simul atque
facta est comparatio, illico apparuit, scriptos cum editis libris in eodem
cubare morbo, adeoque ab Aldino exemplari, unde Veneta est expressa.

ΜΑΡΚΟΣ Ο ΜΟΤΣΟΥΤΡΟΣ ΙΑΝΩ ΛΑΣΚΑΡΕΙ
ΤΟΥ ΠΑΝΤ ΧΑΙΡΕΙΝ.

ΟΛΛΑΚΙΣ ἔλαμψα τῶν πρὸς τὰ καθ' ἡμᾶς μὲν αἰδῶς ἐσχικέτων, τὰ δὲ ἀρχαιότατα μόνον ἐγκωμιάζειν εἴθισμένων, καὶ τὴν Φύσην τοῖς μὲν παλαιοῖς μιτέρᾳ γεγουέναι Φιλόσοργου, ήμεν δὲ μιτριαὶ εἶναι δυξιενὶ σχετλιαζόντων· πᾶσαν γάρ ἐπιεικίν τε καὶ τέχνην πάλαι μὲν ἡγεμόνειν καὶ ἐς τὸ ἀκραφνέατον ἐξηκριβώσθαι, νῦν δὲ ἀπομαραίνεσθαι καὶ κατολυγωρουμένην εἰς τὸ χεῖρον ὑπορρεῖν. τοὺς δὴ τοιούτους ἀλλοις τε ἀν τις ἐλέγει ταῦτη τῆς καθ' ἡμᾶς ἡλικίας αἰδίκως κατηγοροῦντας, (πολλὰ γάρ ἐφ' ἡμῶν ἔυριται καὶ θαυμαῖα, ὃν τὸν ἐπίνοιαν ἢ ἀρχαιότης οὐδὲ ὅναρ ἔσικεν ἐνθυμιᾶται) καὶ δὴ τῇ κατασκευῇ τῶν γε πολιορκητικῶν μηχανημάτων. αἱ γάρ τοι πολύσεγοι μὲν ἐλεπόλεις, κριόφοροι δὲ χελῶναι, παιδαριώδη κομίζοντες ἀνθύμια πρὸς τοὺς πετροβόλους βασιλίσκους, δι᾽ ὃν τειχουμαχοῦντες ἡμεῖς καὶ τὰς οὐρανομήκεις Αἰγυπτίων πυρφανίδας, καὶ τὰς ασφαλτοβέτους Σεμιράμιδος ἐπελέξεις βροντώσι καὶ τὰ πάντα πυρπολούσῃ κυλίνδρου τριταλάντου ρόπην κατὰ κράτος ἐλοιμενὸν ἀν, καὶ συγκαταφλέξαιμεν ῥαδίως, δίκην ἐπισκήπτοντος ἀνωθεν κεραυνοῦ πᾶν τὸ γε ἀντιτηπταν ἐκπιμπράντος. ἀλλὰ τῶν μὲν πολεμικῶν ὄργανων τὸ σοφισμα οὐχ οὕτως τῷ πολικημένῳ τῶν ἐξ ὑπογύμου γεγενημένων ἀνθρώπων ἐπίδηλον ἐσιν, ὡς τοῖς αὐδραγαλιά καὶ πολέμων ἐμπειρίᾳ διαφέρονται ὀλέθριον ἐξέβη. τὸ γάρ, ἀπώλετο αὐδρὸς αἱρετά, καὶ τὸ πολλάκι πολέμου αἰπέλυσσον κάρινα, ἵστηται καὶ λύσει, εἰς ταῦτ' ἀν τις πίπιδῶν εἰκότως ἐπιτευχέσαι. τὴν δὲ τῶν τύπων καινουργίαν, δι᾽ ἣς ἐξ ἐνὸς αντιγράφου ὕσπερ ἐκ τίνος γονιαστάτου σελέχους μυρίων βιβλίων παραφυσάδες ἀπογεννῶνται, βιωφελῆ τὸ οὐσιαν καὶ μεγάλων αἰτίαν αγαθῶν, (τί γάρ μεῖζον, τῇ δὲ τημαλφέσερον ἐνεργέτιμα τῷ γένει τῶν αὐθρώπων παρίσαι δύνανται ἀν οἱ θεοὶ σοφίας τε καὶ γυνάστεως; ἵστημεν οὐτα τὰ βιβλία ταμιεῖα) παλαιοὶ μὲν αἰώνες οὐκ ἐξισχυσαν ἐπινοῆσαι, χθὲς δὲ καὶ πρώτην ὁ παρὸν βίος ἐξευρὼν, ἐπιτευχέσαι τοὺς βλασφημοῦντας καὶ διασύροντας τὰ μὲν Κρονίων ὅζοντα καὶ Διασίων. τί γάρ ἐτι Τριπτόλεμος ἐκπειάζεται; τί δὲ ὁ Βοτρύόδωρος βεσποεῖται; Καὶ γάρ ἐκεῖνοι παριστὰ τροφῆς ὑπῆρξεν, ἵνα οἱ αὐθρώποι προσιέμενα, καθὼς σκέψει συνεζύγημεν, μᾶλλον δὲ ἐνεκλεισθεῖμεν ἔμειψε καὶ συγχνῆς αὐτορράστεως ὀφειλέντω. τῶν δέ γε τύπων ὁ Προμηθεὺς τὸ ἐμφύτον ταῖς διανοίαις ἡμῶν αὐτορράπτων σέλας, ἡτούματε τὴν ὄντως ἀλιβινὴν αὐθρώπῳ τροφὴν, δι᾽ ἣς ὕσπερ φυτὰ αἰθέρια καὶ ζωπυρεῖσθαι πεφύκαμεν καὶ τεμηλέναι. τῆς οὖν αὐδρὸς ἐνεργεσίας (εἴπερ ἀνδραὶ χρὶ καλεῖν τὸν οὗτον ἐσκεμμένου τέχνην) πρῶτοι μὲν οἱ Λατῖνοι γευσάμενοι, ἐνεφορύθησαν ἀχρὶ κόρου, πολλαπλασιάσαντες τε τὰ συγγράμματα τῶν παρὰ ἐκυτοῖς σοφίᾳ καὶ δυνάμει τοῦ λέγεν διαπρεπάντων, ἐντελεῖς τῶν πεπαιδευμένων ἐκάστω παρεγκενέκαστι βιβλιούμικας. "Ἐπειτα δὲ καὶ οἱ περὶ Χαλκονύθην καὶ σὲ τοὺς αὐτόχθονας τῆς πρεσβυτέρας Ἐλλάδος, καὶ τοῖς Σγυγίοις ἐκείνοις ἥρωσιν διοσπόρους, ἐπεχειρησταὶ ἡμεδαπῶν ἐντυπώσει βιβλίων, πολλάς τε Όμιρον καὶ Λουκιανὸν, Ἀπολλωνίων τε καὶ ἐπιγραμματογράφων ποιτῶν διατίλως ἐπιδόντες τοῖς Φιλέλλησιν ἐκατοντάδας, ἐπηνέσησαν διαφερόντας. τούτους" Αλδος ὁ πολύτλας διαδεξάμενός τε καὶ ζηλώσας, πᾶσι τε δυσχερεῖσι διοσπόρος χωρίσας, συμπραττόντων αὐτῷ καὶ συνενεργούόντων τῶν Ἐνετίσοι Φιλοσοφούντων τῆς Ἐλλαδίκης μούσης τροφίμων, μεγάλα τῷ ὄντι κατώρθωσε, καὶ ἵν τις ἐπιεικῶς καὶ μὲν πρὸς ἀπέχθειν ἐξετάζειν ἐθέλι τὰ πράγματα, πολλῶν καὶ

S V M M A R I A L I B R I P R I M I L

CAP. I. De Sunio, Laurio, insula, portubus Atticis, de Leostheno, Venere, Diis ignotis, aliisque multis aris simulacris & templis. **C**AP. II. De Amazonibus, muris portus Piraei, Poetis, qui cum rogis conversati sunt, monumentis, statuis, particibus & sinegraphia regum Atticorum. **C**AP. III. De Ceramicis & que locus hic amplectitur, de Galatea. **C**AP. IV. De rebus Galaticis & Pergamo. **C**AP. V. De Ibois, Heroibus celebratis & rege Adriano. **C**AP. VI. De iis, qua respiciunt Ptolemeum, cognominatum Lagum. **C**AP. VII. De Ptolemao cognominato Philadelpho. **C**AP. VIII. De rebus iis, que agunt de Attalo, de simulacris Paru, Callio, Demophono, Pandaro, aliisque Diis & hominibus. **C**AP. IX. De Ptolemao Philometore dicto, Lysimacho, Thrasibus & syngrapha Hieronymi Cardianii. **C**AP. X. De actionibus bellisq; Lysimachi contra Demetrum & Pyrrham, deque us, que Lysimachos domi accidit. **C**AP. XI. De iis rebus, que genit & bella Pyrrhi attinent. **C**AP. XII. De bello ipsius contra Romanos & Carthaginos. **C**AP. XIII. Recessu Pyrrhi, & bellum contra Antigonum & Grecos, & morte Pyrrhi. **C**AP. XIV. De Acadia, quibus ex fato mors contigit; Phidias & Hieronymo, qui in regum gratiam conferiſſere; Eunacruo, Triptolemo, Epimenide, Thales, Marathone, Vulcano, Minerva, Venere, Urania. **C**AP. XV. Expositio carnis rerum, que in portu Pacile continentur. **C**AP. XVI. De iis, que Seleucus acciderunt. **C**AP. XVII. Exploratio fori, Gymnasi Ptolemaei, templi Thorii, aliorumque Thebae conceruentium. **C**AP. XVIII. Delineatio templorum Castoris & Pollucis, Minerva Aglauri dicta, Serapidis, Lycina, Iovis Olympii. **C**AP. XIX. De templis Apollinis Psychi & Delphini, de Venere in Hortis, Cynoſarge, Lyceo, Niso regi, fluviusque Attica, & aliis. **C**AP. XX. De tripodiis, Praxitelis operibus ornatis, Racchi armamentario, excidio Atbenarum. **C**AP. XXI. De imaginibus Tragorum & Comicorum, de Niobe, Calo, sborace Sarmatice & lanceo. **C**AP. XXII. De Hippolyto, Venere, Tellure, Cerere, porticibus, Victoria deplumi, Ego morte, variis scriptis, Musas carminebus, Socrate Philosopho. **C**AP. XXIII. De septem sapientibus, de Pisistratibus, statua Diutrephis seu Iope, meritis, arte sagittaria Satyrorum, Diana Brauronis dicta, ligno equo, Thucydide & Phorione. **C**AP. XXIV. Simulacrum Minerva Marpiana edentis, Phrixus, Arbenenses magis religios quam aliquatenus, Telluris statua, Iovis urbium custodis sacrificium, canobium virginum, Minervae statua, aliisque. **C**AP. XXV. Pericles, Anacreon, Olympiodori statua, Gracie infortunia, bellaque contra Macedones. **C**AP. XXVI. Olympiodori prosperi successus & honores, simulacrum Diana Lenophryne dicta, de summo Iove, de aqua marina impetu, de Minerva simulacro cuiusdam delapse, & aureo lychuo. **C**AP. XXVII. De rebus consecratio in templo Palladia Urbana cognominata, de virginibus Canephori seu casistrum gerentibus, Tolmide, Thebei bestiis formidabilibus. **C**AP. XXVIII. De Cydone, duplicitibus Atbenienis, decimis, Acropoli, Panis templo in spelunca Areopagi, siisque, que ibi continentur, de Deabus Cessu dictis, variisque discasteriis. **C**AP. XXIX. De navigio in Delo, Academia, & sepulcri virorum celebrium forisunque in bello. **C**AP. XXX. Ara Erosis seu Cupidinis & Amoretis, Prometheus, Musarum aliorumque, Platonis monumentum, Cygnus bono musicus, Timonis turris, aliisque nonnulla. **C**AP. XXXI. De templis, aris & statuis, Deaque, qui ab inferiore plebe Attica coluntur. **C**AP. XXXII. De montibus, qui in Attica sunt, deque iis rebus, que ibi dantur, & de Marathone. **C**AP. XXXIII. De Brasone, Rhamnunte, temploque & statua Nemesis, Ethiopibus, Aslane, pannatoque simulacro Nemesis. **C**AP. XXXIV. De Orsia, morte aequae apoloeosi Amphiorai. **C**AP. XXXV. De insulis Attica, Salamine, grandibusque corporibus Atticis aliorumque. **C**AP. XXXVI. Reditus in insulas Salamina, huiusque & via sacra descriptio; deinde de Sciro, Andromedito, Cephalo adorante Romanos in Atbenienis, bellicum consortium. **C**AP. XXXVII. De precipuis monumentis, de fortuna Aegei, Physalis in Cererem hospitalitate, pueris, qui comam abscedere fluvio, Arpalu, Cephalo & posteris. **C**AP. XXXVIII. De Rheto, Crocone, de fatus Eumolpi, Eleusinis, de solo Rhario, de fribus Attica & Eleutheraum. **C**AP. XXXIX. De Cerere, recuperatione mortuorum Grecorum, Cercyon & Thebaea arte sagittaria, principio Megarenſis syngrapha, regibus Megarenſium. **C**AP. XL. De iis, que sunt in urbe Megarenſiam, Presis deceptis, Iovi templo ad dimidium bructo & sterna, Acropoli dicta Caria. **C**AP. XLII. Monumentum Alcmenes & Hylli, Alcatbi altionis, Pelopis & Hippolyta sepulcra, Teres facinus in opprimendo Philomena. **C**AP. XLII. Alia Acropolis Megarenſum, huiusque descriptio, Memnon Thebaeus, iudicium Cypris de Ebno, fara Inus. **C**AP. XLIII. Iphigenia Adrastique sepulcrum, descriptio Prytanet, concilium senatus Megarenſis ex pluribus, primitie capillorum, Venus Praxis nuncupata cum amore, Corabi sepulcrum. **C**AP. XLIV. De Orsippo, expositio Nisae, montana Megarenſis, sepulcrum clarorum virorum matronarumque, lapus Conchites, adamas, sacra petra aliisque nonnulla.

IN PAVSAN. APPENDIC.

Τετρακοῖδες πρὸ Επικουρίας	798	Φεγγῆς, πρὸ μήνη Φεγγῆς	917	Χώρα της Τρῳαδίς	853
πτυχίας πρὸ απέλανος	790	Ψύνης Λαζίρης	815	Χωρίδαι πρὸ χωρίδαι	449
πτυχίας τὰς μόνας quid	216	Φεγγοῦρος οὐδιλ	5	χρόνια οντισμόν	917
ἢ σομιν. gen. γιν. έτε πρὸ θύην 109.		Φεγγάλεω πρὸ φεγγάλεω	317	χωρίσιον, ταφτρον, oppid.	617
cum Gallico λαοὶ vel λαοῖς συνεντείνει		φεγγάλη μάχηθε	177		
λαγη, ἔσχυτος, οὐγονεῖον	890	φεγγᾶς & φελλός	614		
	819	φεγγός Iuppiter, unde dictus	712		
		φεγγός μετέρη quid	ibid.	φεράνη	429
φενοῦ		φενακίδι	804	φέργητη πλάτη	55
φενέροντος	254	φενέλης, Phoc. concilium	ibid.	φέρνης & φέλης	252
φενδάλης & φενδίλης	412	φενικίδιον	ibid.	φενδάλη πρὸ φεν.	691
φενοτόνος & φενοτόνης	670			φενέλης & φενέλης	373
φερός & φερόνη	803			φενέλημαν	151, 253
φεροπόνος, φεροπόνης, φερόπονες	257	χαλαζοφερόλιθος	151	φενέλημαν & φενέλημαν	253
φερόπονες πρὸ φερόπονες	354	χαλαντός & χαλαντός	916		
φερίτονος & φερίτην	ibid.	χαλκιδίστης ιερεὺς	91		
φερός πρὸ φερόνη	359, 712	χαλκόφερος, πον καλέρης	166		
φερόνη πρὸ φερόνη	287	χαριτίνα, Χαριτίν, Χαριτίνη opp. Arc.	654, 670		
φερόνης & φερόνης	644				
φερούς & φερούς	173	χαριτόδονος Barcahus	730	μ πρὸ μ	918
φερόνη πρὸ φερόνη	227	χατιμάρης prope.	191	μ πρὸ ε Device	776
φελάλης & φελάλης	543	χατιδόδος	634	-α πρὸ δ in actu	571, 576
φεγγάλης & φεγγάλης	337, 602	χαλαντητης Dor. πρὸ χαλαντητης seu χα-		μ πρὸ ε contradicere μ	349
φεγγάλης πρὸ φεγγάλης	337, 603	λαντητης προ. idem χαλαντητης Δερρ.		-άντη πρὸ ενεργητ.	654
φελανδρός & φελανδρός	602			'Επαλία opp.	510, 914
φελανδρός πρὸ φελανδρόνη	614	χαλιέτης & Χαλιέτης- επον.	921	αλανδρός πρὸ αλανδρό-	41
φελανδρόνη	710	χαλαντητης πρὸ χαλαντητης	809	-ανδρός αλανδρός, επον. gen.	922
φελγυνας dupl. flex.	733	χαλινης επ. -ητης	193	χαληπης πρὸ ζενηη	104
φελγυνης genit. amb.	ibid.	χαλινης & Χαλινης	241	'Ελαγρης πρὸ ελαγρης	829
φεληνης πρὸ φεληνης	604	χαληπης comm. gen.	170	-ηη πρὸ -ηη in genit.	ibid.
φεληνης πρὸ φεληνης	260	χαληπης & Χαληπης	757	-ηη πρὸ -ηη in genit.	342, 926
φεληνης πρὸ φεληνης	159, 317	χαληπης της Σερρ 327 χαληπης	ibid.	-ηη πρὸ -ηη, cum inlin. ποτε, μη διατηνει	
φεληνης πρὸ φεληνης	740	χαληπης της Delphis tantum	34	-ηη in anastrophe	934
					259

LIPSIAE,
Typis GOEZIANIS, ANNO M DC XCVI.

